

3787.
DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICA

DE

LOCHIIIS

QVAM
CONSENSV

INCLYTAE FACVLTATIS MEDICAE

IN ALMA ET PERANTIQA HIERANA,
PRAESIDE

DN. D. HERM. PAVLO IVCH

SACRI PALATII CAESAR. COMITE
FACVLT. MED. H. T. DECANO SENIORE ET ASSESSORE PRIMARIO
PATHOL. ATQVE PRAXEOS PROFESS. PVBL. ORD.
SERENISS. SAXON. DVC. VINAR. ET GOTH. CONSILIAR. AVL. ET ARCHIATRO
NEC NON ACAD. CAESAR. NAT. CVRIOS. COLLEGA,

PRO LICENTIA

SVM MOS IN ARTE MEDICA HONORES ET
PRIVILEGIA DOCTORALIA

LEGITIME CONSEQVENDI,

PLACIDÆ ERVDITORVM DISQVISITIONI SVBMITTIT

AVTOR

IOANNES GEORGIVS VRBANVS

GOERLICIO - LVSATVS.

IN AVDITORIO MAIORI COLLEGII MAIORIS
HOR. CONSVET.

DIE XXIV. DECEMBR. ANNO MDCCXLIX.

ERFORDIAE

Typis JO. CHRISTOPH. HERINGII, Acad. Typogr.

Obstetr.

25,114.

Christoph. 211. Partus. Cochia V.

INGESTREBT
DIESE
PRO LICENTIA
JOHANNES GEORGIUS
IN APOSTOLIS MAIORI

VIRIS
MAGNIFICIS ET CONSULTISSIMIS,
PRAENOBILISSIMIS ATQVE DOCTIS-
SIMIS
CIVITATIS GOERLICIENSIS
EX SEX LVSATIAE VRBIBVS
CELEBRIS
CONSVLIBVS
LONGE MERITISSIMIS,
SCABINATVS ASSES-
SORIBVS,
SENATVS IVRISCON-
SVLTO,
RELIQVISQVE PATRIBVS
CONSCRIPTIS DIGNISSIMIS,
PATRONIS SVIS OMNI HONORIS
CVLTV PERPETVO DEVENERANDIS,
HANC DISSERTATIONEM INAVGVRALEM
SACRAM ESSE CVPIIT
AVTOR,

VIRI
MAGNIFICI, CONSVLTISSIMI
AC
PRÆNOBILISSIMI,
PATRONI
SVMMA VENERATIONE COLENDI,

DLures in unum locum conveniunt
causæ, propter quas inauguralem
hunc laborem VOBIS sacrum esse
volui. VESTRIS auspiciis Patria
mea floret, cujus res consilio regitis, integri-
tate tuemini & conficitis virtute. VESTRA
ope ecclesia floret, splendet curia, ac cives
calamitate prohibentur. Cum vero homi-
nes

nes ad Deum nulla re propius accedunt,
quam aliis salutem dando; commune civis
officium est, eos venerari, qui omne tempus
in Patriæ salutem conferre, ac semper in spe-
culis esse consueverunt. Præter communia
hæc, etiam singularia in Parente meo ac me
VESTRÆ extant beneficia, quæ ante ocu-
los pono, quotiescunque totius vitæ repeto
memoriam. Id circo magnum & amplum
semper de VOBIS, VIRI MAGNIFICI AC
PRÆNOBILISSIMI, cogitavi, diuque id e-
gi, quo modo, quod in animo esset, publice
declararem. Postquam igitur primum Wit-
tebergæ & dein, semestri proxime elapso, in
academia Erfordiensis salutari scientiæ ope-
ram dedi, ac nunc, examinibus exantlatis, ho-
nores ac privilegia in arte medica capeffivi:
non mediocri cupiditate hanc, gratum ani-
mum VOBIS publice significandi, arripui oc-
casi-

) (3

cas-

casionem, & si in bonam partem coeptum
meum accipitis; vitæ meæ fructum maxi-
mum me cepisse, arbitrabor. Liceat mihi et-
iam in posterum omnem spem meam in
VESTRAM protectionem conferre, &
pro salute VESTRA ac patriæ civitatis ar-
dentissimas fundere preces, ut semper quam
felicissime cum splendidissimis familiis VE-
STRIS agatis, usque dum naturam ipsam fa-
tietate vivendi explevistis. Ego vero a VO-
BIS & in posterum in fidem VESTRAM re-
ceptus, animo & studio semper MAGNO-
RVM NOMINVM VESTRORVM cul-
tor ero humillimus.

PRO-

PROOEMIUM

Morbos femellarum bene nosse, multum Medici interesse, facile concedet, qui modo prima praxeos attigit limina. Ubi plurima periclitantur subjecta, eo maxime dirigenda est attentio atque auxilium. Inter mulieres autem magna puerperis minitantur pericula, tam, quoniam ob ipsum partum, imprimis difficiliorem, ut vulneratae sunt considerandae, quam quia a sinistra obstetricum aliarumque vetularum tractatione multa incurrunt damna; his scilicet pruritu eis medicinam offerendi laborantibus. Quem ad modum autem tota puerperarum curatio prudentis Medici auxilium exposcit; sic cum primis lochiorum

rum fluxus legitimam desiderat curam, ab hoc modo non omnis puerperarum salus pendet; eo enim rite succedente, res salvæ sunt, turbato vero pessimus status sequitur, imo interdum conclamatus. Puerperis quibusdam auxilium ferentem usus hoc docuit, de qua re sub tractationis fine dabimus exemplum. Hæc vero præfaminis ergo monere volupe fuit; ut rationem lector pernoscat benevolus, cur dissertationis inauguralis loco hanc exposuerim materiam.

TRACTATIONIS SYNOPSIS.

§. I. Uterus describitur. §. II. Definitio. §. III. Divisio loebiorum suppeditatur. §. IV. de materia excreta. §. V. de tempore. §. VI. de fluxu naturali agit. §. VII. causas legitimi. §. VIII. nimii. §. IX. suppressi. §. X. abortivi enarrat. §. XI. subjecta loebiorum sistit. §. XII. signa legitimi. §. XIII. nimii. §. XIV. suppressi. §. XV. abortivi enumerat, scholio hujus casum proferente. §. XVI. prognostic legitimi. §. XVII. nimii. §. XVIII. suppressi. §. XIX. abortivi sistit. §. XX. dietam præscribit. §. XXI. medicamina legitimo fluxui convenientia, §. XXII. ei noxia ostendit. §. XXIII. fluxus nimii. §. XXIV. suppressi therapiam docet. §. XXV. uteri purgationem. §. XXVI. balneorum & aquarum mineralium usum in statu chronico commendat. §. XXVII. quid fluxus abortivus exigat, patefacit. §. XXVIII. casum subjungit.

§. I.

§. I.

Uterus est viscus molle, pulposum, totum vasis membra- *Uteri de-*
 nis fibrisque constans, facile extensile nec multum ela- *scriptio.*
 sticum, fere liberum, vix pressum, dum peritonæo defenditur,
 figuræ turbinatæ. Habet arterias ex spermaticis, hypocha-
 stricis iliacisue internis, anastomosibus inter se in plexus reti-
 culares unitis, incurvatis, totum uterum ambientibus, ulti-
 mo evanescentibus; quibus dein arteriæ ex iliacæ externæ
 ramo in arcum flexæ sursum lateribus uteri applicatæ acce-
 dunt. Instructus etiam est uterus simili apparatu & origine
 venis. In cavitate sua interna non solum pertunditur tuba-
 rum Fallopii emissariis, sed & plurimis hiatibus exiguis hu-
 morem aquoso-mucosum exsudantibus, quo interne librica-
 tur & ejus cavitas a concretione impeditur. Orificium ejus
 versus vaginam tendit.

§. II.

Lochia sunt excretio sanguinis ac humorum serosorum *Definitio lo-*
 puerperis post partum contingens. Derivatur a λοχία par- *chiorum.*
 turio.

Schol. Fluxus lochialis abortivus abortum non modo
 sequitur, sed & antecedit, vel sub actu exclusionis enor-
 miter perrumpit.

§. III.

Vario respectu lochia considerari solent, quatenus scili- *Divisio.*
 licet sunt legitima, nimia, imminuta, suppressa. Cujuslibet
 speciei peculiaris habenda est ratio.

§. IV.

Materia fluxu lochiali excernenda est sanguis ad uterum *Materia ex-*
 aggregatus primo purus & multus, subinde grumofus dein *creta.*
 dilutus & parcior, tandem viscidus, pallidus, ut lotura car-
 nium, paucus; qui varius quoad copiam, colorem, odorem,
 tenacitatem, prout diversa puerperæ nutricis vel ablaçtantis
 functio, temperies. Circa finem ejus meræ cujusdam lym-
 phæ nec coloris nec odoris notabilis profluvium succedit.

B

Not.

Not. Lochia circa quintum diem gravem spirare odorem, observatum est.

§. V.

Tempus.

Post foetus sine vel cum secundinis vel molæ exclusionem incipit hic fluxus, & per plures dies sæpe in tertiam septimanam, rarius quartam perdurat.

§. VI.

Qui fluxus naturalis &c.

Fluxus lochiorum naturalis est, si placide, justo tempore & quantitate evenit. Nihil impetuose fluit; imminutus minori quam par est quantitate. Suppressus dicitur, si excretio plane non succedit.

§. VII.

Causse legitimi.

Causa fluxus legitimi est plethora tempore graviditatis collecta, jam a natura proscribenda, a pruptio secundinarum, uteri substantia, partium adjacentium actio: nam foetu & secundinis dimissis, fibræ uteri, peritonæi, musculorum abdominalium, vasorum, quæ graviditatis tempore erant distentæ, contrahuntur, & sanguinem expellunt. Inter Medicos est disceptatio, an ex venis vel arteriis potius lochia prorumpant? vero similis quemadmodum in omnibus hæmorrhagiis, sic etiam hic posterius est.

§. VIII.

Nimii.

Causa fluxus nimii, præter nimiam sanguinis quantitatem & orgasmum, major uteri læsio ab improvida obstetrice illata; secundinarum deficiens excretio; nec non usus peluentium sub partus difficili exclusionem, esse potest.

§. IX.

Incomplete vel complete suppressi.

Suppressionis lochiorum vel partialis vel totalis sequentes causse reperiuntur: I. Motus tonicus alteratus, quo vel ipsa uteri textura vel exitus ejus occluditur; spasmi enim post partum aliquamdiu perdurant & fibras constringendo sanguinis exitum præcludunt. II. Orgasmus sanguinis. III. Refrigeratio corporis, potus frigidus. IV. Abusus calidorum

rum

rum remediorum, quo pertinent Myrrhata, Crocata, salia volatilia. V. Animi pathemata. Notandum tamen est, femellas, quibus parci menses fluxerunt, etiam pauca lochia experiri.

§. X.

Abortivum sanguinis profluvium plethora, animi cor- *Fluxus ab-*
porisque commotiones fortiores quacunque causa productæ *ortivi.*
& uterus debilitatus in scenam producere queunt.

§. XI.

Fluxus lochialis ordinarii *Subjecta* sunt femellæ partum
excludentes. Lochiorum nimiorum subjecta existunt. I.
Plethoricæ. II. Cholericæ-Melancholicæ. III. Animi pa-
thematibus inprimis iræ obnoxia. IV. Quæ vinosa & aro-
matica diæta utuntur. V. Quæ fluxum mensium antea ni-
mium experta sunt. VI. In quibus secundinæ non rite sunt
exclusæ, quæ provenientes legitimæ exclusionis explorandæ
caussa expandi debent. Imminuti vel suppressi fluxus subje-
cta reperiuntur: I. animi pathematibus laborantia. II. Quæ
turbatam aut plane suppressam purgationem menstruam ante
habuerunt. III. Quibus causæ adventitiæ accedunt. No-
vi exemplum puerperæ viginti quatuor annorum, tempera-
menti melancholici, infantem recens natum non lactantis,
quæ lochiorum suppressionem ex mœrore quoangebatur,
perpeffa est.

§. XII.

Legitimæ hujus excretionis signa sunt, si I. sanguis ex *Legitimi flu.*
genitalibus per VIII. XIV. imo plures dies, statim post *xus signa.*
rus & secundinarum expulsionem initium sumens, prioribus
diebus stricte dictus, grumosus large fluit. II. Post quartum
vel quintum diem excretio hæc cum odore gravi conjuncta
est. III. Posterioribus vero diebus loturam carniū hu-
mor refert, dein magis magisque flavescens, pallefcens. IV.

B 2

Si

Si ultima excretio lymphatica existit, neque coloribus insuetis prædita, neque odores spargens.

§. XIII.

Nimis.

Fluxus nimius ex sanguinis effusi quantitate enormi dignoscitur, sanguis rubicundus, floridus maxime est, vulgo dicunt das Herz-Geblüte gehet, vires puerperæ exhauriuntur, lipothymiis corripitur, pulsus evanescit, extremitates frigent, pallor os occupat, faciem Hippocraticam induit aliaque lethifera consecutaria subsequuntur.

§. XIV.

Suppressi.

Suppressionis lochiorum incompletæ vel completæ signa sunt: I. si sanguis insufficienter ratione quantitatis vel temporis fluit, vel prorsus sanguinis profluvium suffaminatur. II. Abdomen tensum, durum & tumidum est, cum variis spasmodicis, torminibus & anxietatibus. III. Sensus doloris gravantis, tendentis ac lancinantis infimum ventrem, lumbos & inguina occupantis, sentitur, conjuncto ardore ac pulsatione. IV. Alvus clausa, dolorosa mictio. V. Facies rubore perfusa, tumens est, oculi fulgent, nares interdum guttulas sanguinis stillant. VI. Animus inquietus, somnus nullus vel infomia terrificata. VII. Respiratio difficillima, lipothymia, convulsiones, deliria &c. Quæ omnia graviora vel leviora sunt, prout scilicet fluxus complete vel incomplete suppressus.

§. XV.

Abortivi.

Signa fluxus abortivi præter graviditatis indicia hæc sunt: I. Ante abortus exclusionem sanguis ordinare per nonnullos dies modeste profluit, deinde contumaciter ac enormi copia effunditur. II. Animi vel corporis, vel utriusque simul insignes præcesserunt commotiones. III. Ipsius abortus vel molæ sequitur excretio, conjunctis ut plurimum anxietatibus, lipothymiis nec non spasticis in abdomine doloribus.

Observ.

Observ. Innotuit mihi femina XXXV. circiter annorum, temperamenti cholericæ, ad iracundiam prona. Hæc post animi commotionem insignem, febre correpta est biliosa, anxietatibus præcordialibus, siti flagrante excruciabatur. Malus medicus neque studio neque honoribus medicis auctus, acre purgans ei propinabat, cui tot atque tantæ subsequenti sunt sedes, ut tota viribus exhausta, ultimum se trahere spiritum crederet. In abdomine spasmi inprimis versus genitalia urgebant. In auxilium vocatus, statim an gravida esset, expiscabar; quod vero negabat. Ego autem instabam dicens, graviditate præsentem, abortum, ob insignem alui commotionem, instare, me id ex spasmiss in utero versus genitalia prementibus suspicari. Sanguis inter ea nullus fluebat. Temperantia ac lenem diaphoresin promoventia propinabam. Altero die, abortum foetus circiter trium mensium factum fuisse, nuntius me certiore faciebat. Continuabam temperantia, blande uterum purgantibus conjunctis. Nihilominus spasmi perstiterunt, & sex diebus post primum abortum, foetus priori paulo major ad dimidiam partem putrefactus cum appertinentibus excludabatur. Fluxus lochialis post priorem ac posteriorem abortum non nimis quidem, sed foetidus erat ac XIII dies durabat, & femina cum sanitate in gratiam reducebatur.

§. XVI.

Fluxus legitime succedens insignis est utilitatis, omnia *Prognosis* symptomata suppressi vel nimii fluxus arcentur, sanguis a *legitimi* *fluxus* bundans protrahitur, contrahitur uterus ac purgatur, puerperæ valent atque in dies virium capiunt incrementa. Brevis vita ac valetudo maxime ab hoc fluxu legitime succedente, pendent.

§. XVII.

Quando prodigiose sanguis effunditur, mitigatio *obtineri* *Nimii.*

B 3

neri

neri nequit, secundinis aut illarum portione retentis. Hinc earum eliminationi legitima opera danda. Profluvio nimio continuante, ægrotantis vires intra paucas horas insigniter exhauriuntur, imo penitus consumuntur, subsequente morte. Interdum tamen nimix lochiales profusiones minus periculum minantur, quam illæ, quæ incongrua arte cito supprimuntur.

§. XVIII.

*Incomplete
l. complete
suppressi.*

Confinia quidem sunt symptomata fluxus incomplete vel complete suppressi, prono tamen alveo fluit, graviora ac gravissima de plenarie cohibito esse sumenda. Est vero catalogus eorum sequens: producit imminutio vel suppressio angustias præcordiorum, inquietates, corporis agitationes, cephalalgiam, febres acutas, inflammatorias, purpuram miliarum cum manifesta sæpe malignitate, congestiones ac stases circa collum, pectus & caput, unde angina, aphthæ, afflictiones suffocatorix, syncopticæ, cardialgicæ, vomibundæ aut hæmato-emeticæ, deliria, phrenitis, sanguine enim in abdominis visceribus stagnante, spasticæ in nervosis partibus stricturne suscitantur, quæ inæqualem sanguinis reddunt circuitum, faciuntque ut is cum impetu aliorum ruat & nimium ibidem congeratur. Hæc vel præcipitem sortiuntur exitum, vel chronicum constituunt morbum, e. g. hæcticam, cachexiam, colicam convulsivam, paralytin partium corporis inferiorum, & hanc imprimis, si sanguis per spasmos ad os sacrum copiosius delatus ac ibidem stagnans, tandem serosam portionem per vasorum poros dimittit. Porro efficere potest tympanitem, ascitem. In utero facile varices coarctatis nimium uterinis vasibus, concrementa polyposa (molæ) nascuntur, ulcerationes relinquuntur cum foetidissimis excretionibus; quibus præsentibus, femellæ miserrimam vitam ducunt. Sequi etiam solent affectus hysterici, mensium ataxia, convulsiones epileptico-hystericæ vel motuum syncopticæ omissiones. Si inflammatio uteri non discutitur interdum putrescere & in corruptionem sphacelosam transire solet; post mortem uterus

rus

rus ut plurimum cum vagina durus colorisque ex atro brun-
ni deprehenditur.

§. XIX.

Si fluxus abortum præiens paucus est, nec commotiones *Abortivi.*
ac spasmi graviores sunt, interdum temperantibus, moderan-
tibus ac roborantibus arcetur. Ubi vero sanguis copiose
jam profluxit, ibi abortus impediri nequit, sed & in optimis
cohibentibus ac roborantibus opera luditur, magis igitur e re
ægotantis est, si id, quod mutari nequit, admittitur, ne cum
fœtu pereat mater, subsequenter lochiorum nimiorum con-
fectariis. Mulier abortum semel perpeffa facile iterum abor-
tiet.

§. XX.

Quantum fieri poterit ab animi pathematibus est absti- *Dieta re-*
nendum, & quies animo ac corpori danda. Potus neque *spectu lochi-*
calidus neque frigidus sed tepidus offeratur, profunt autem *orum obser-*
decocta hordei decorticati, avenæ decorticatæ, juscula tenuia, *vanda.*
addito momento macis. In lochiis nimis profunt juscula
vinosa, postquam partes spirituosæ in vase aperto per lenem
coctionem avolarunt, addendo dimidiam partem aquæ fon-
tanæ, modicum sacchari, vitellum ovi & paululum croci. Re-
gimen neque frigidum neque nimis calidum sed temperatum
sit, nimio enim calore & stragulorum injectione purpuræ pa-
tefit fenestra. Præter ea ob multas considerationes physicas,
thori usus præmaturus puerperis est interdictus. Cætera ra-
tione diætæ observanda in tractatione therapevtica passim
occurrent.

§. XXI.

Fluxus lochiorum legitimus nulla quidem opus habet *Quid in flu-*
medicatione, ad præcavendos tamen sive excessus sive defe- *xu legitimo*
ctus, aliaque symptomata arcenda pilulæ balsamicæ ad men- *observan-*
tem BECCHERI præparatæ per novem priores dies quotidie *dum.*
ad scrupulum unum propinari possunt, combinatis ter de die
pulveribus temperantibus, v. c. pil. sequentes esse possunt:

R2.

Rz. Aloës Gummos.
 Myrrh. elect. pp.
 Gummi Juniperi
 Heder. aa ꝑj.
 Extract. Absinth.
 Card. Ben. vinos.
 Cochlear. aquos. aa. gr. xvi.
 Fumar.
 Cent. min. vinos.
 Helleb. nigr. aquos. aa. gr. viii.
 Terebinth. Venet. leniter coct. ꝑß.
 Rad. Jalap. pulverisat. ꝑß.
 M. F. l. a. pil. ad pond. gr. j.

Pulvis sequentem in modum concinnari potest:

Rz. Tart. Vitriolat.
 Conch. citr. aa. ꝑß
 Nitri depur.
 Antimon. diaph. aa ꝑij.
 M. D. dosis ꝑj.

Præter ea fluxui legitimo promovendo egregie inseruit ligatura abdominis, sic enim musculorum abdominalium ac viscerum actio ad extrudendum sanguinem est major.

§. XXII.

Puerperæ tamquam vulneratæ merito considerantur, quibus ex levissimis causis febres inflammatoriæ accedere possunt; hinc a remediis sanguinem fortiter commoventibus est abstinendum. In super adstringentia evitanda sunt; quia motus salutare exclusionem respicientes, opprimunt; si autem, necessitate urgente, ut infra docebimus, indicantur, parce adhibenda sunt, interpositis temperantibus & diapnoicis.

§. XXIII.

Rem. his nociva
Fluxus nimii therapia. Fluxui lochiorum nimio sequentem in modum obviam itur: I. Ter per diem exhibentur remedia orgasmum sanguinis.

nis temperantia, qualis pulvis supra descriptus fuit. Expansiva autem, spirituosa, ambrata, crocata non sunt admittenda. II. Temperantibus non sufficientibus, moderantia, lenia anodyna, roborantia, ac mitiora cohibentia in usum vocari possunt e. g. Massa pil. de Cynogl. Wildegans. Millefol. sive in forma infusi sive extracti ad unum alterumve granum, Spec. de Hyacinth. Coralliata, Croc. Mart. Antimoniat. tenerior, Tinct. Vitriol. Mart. Ludov. Cascarilla, Potus bene defecatus cum tantillo citri vel nucis Moschat. mixtus. Pulvis HEVRNII etiam hic conducit:

℞. Sem. Hyosc.
 Pap. alb. aa. ʒj.
 Lapid. Hæmat.
 Corall. rubr.
 Nitri aa. ʒβ.
 Camphor. scrup. β
 M. mane & vespere dosis scrup. j.

III. Quando secundinæ vel in totum vel ex parte restant, usus pilularum ad mentem Becheri præparatarum maximo-pere commendandus est. Illarum exclusio etiam promoveri potest per hepar anguillæ ad scrup. j. cum portione analeptica propinatum. Alii commendant pulverem sequentem:

℞. Hepat. Anguill. ʒβ.
 Borac. Venet.
 Cinnab. optim. aa. gr. v. M. d. pro dosi.

III. Pro restaurandis viribus analeptica habent locum, in primis species de Hyacintho uti in omni nimio fluxu sic etiam hic laudem merentur; nam præter virtutem tonicam, analepticum quid fovent. IV. Revulsionis ergo venæsectionem in brachio nonnulli suadent, sed ob virium defectum præstat brachium utrumque tepidæ aquæ, cui vini quidquam admixtum, per horæ dimidium immittere, quod remedium etiam efficacius ac utilius reperitur ipsis cucurbitis ventosis ad mammas applicatis, quas tamen Hippocrates valde commendat.

C

V.

V. Ut in omni hæmorrhagia præternaturali, ita etiam in hæc ventriculi habenda est ratio, optimus cibus est siccus, modicus, salubris, minime dyspeptus & flatulentus. VI. Ad fluxum lochiorum nimium præoccupandum commendatur venæsectio circa instantem partum & quies.

Obs. I. In restaurandis viribus polyphagia nocet; præstat igitur parce sed sæpius cibum capere.

Obs. II. Exsulent remedia valde incrassantia, narcotica & acria expellentia.

Obs. III. Ab adstringentium immoderato usu sæpe exacerbatur fluxus, morbi chronici producuntur, ac perpetuum lymphæ ex utero stillicidium cum intumescencia & tumore duro circa dextrum latus inguinalis regionis. conf. §. XVIII.

§. XXIV.

Therapia In imminutione lochiorum interne leniter stimulantia e:
imminuti g. Pil. Beccherianæ vel sequens *Mixtura moderatissimis dosi-*
& suppressi bus exhibenda:
fluxus.

Rx. Eff. Myrrh.

Succin.

Scord. aa ʒj.

Croc. scrup. j. M. Dosis xxv. Gutt. bis de die.

Ad orgasmum & spasmos coërcendos pulveres temperantes & Tincturæ e. g. Flor. Bellid. vel Pap. Rhoead. e re sunt. A calidis vero medicamentis abstinendum est. Externe cataplasmata aut sacculi ex temperatis vegetabilibus solventibus & roborantibus, additis oleis lenientibus, croc. oriental. Castor. Abdomen, quantum est, etiam linimento ex olei Aneth. chamamel. & lil. alb. aa. ʒj. olei Carv. drachm. ij. vel etiam Camph. drachm. j. supposita mappula complicata calefacta illiniri potest. Hæc externa quoque in fluxu prorsus suppresso conferunt. Si lochia prorsus sufflaminata, fluxum directe & per stimulantia revocare, in primis si suppressio jam per aliquot dies duravit, non est satis securum; convenit potius ætuationes febriles per pulveres temperantes & potiones
diapnoicas

diapnoicas ex aquis destillatis præoccupare. Pro potu ordinario dari potest tenue insculum ex pullo gallinaceo, Rad. Scorz. Cichor. Rasur. C. C. addito ad gratiam succo aurant. Præsente plethora, venæsectio in pede instituat. Cel. HOFFMANNVS *in therap. spec. s. 1. c. 9. §. 9.* inquit: in puerperis venæsectio necessaria, quando lochiis retentis symptomata purpuram comitantia ejus incursum prænunciant, siquidem hæc ratione sæpius summas præcordiorum anxietates, animi defectiones, nec non laboriosa & anxia respiratio feliciter tolluntur, ita ut dein summo cum levamine in universo corpore purpura prorumpat. Præter hæc alvus sit libera, id circo in ejus obstructione clysteres adhibentur ex Butyr. insulf. Melle & Nitro, vel

℞. Rad. Carlin.

Althææ aa. unc. j.

Herb. Mercurial.

Hormin.

Artemis.

Flor. Cham. vulg. aa Mß.

Sem. Carv. drach. ij.

C. decoque cum seri lactis, vel lactis & aquæ s. q.

Colaturæ ℞. unc. j. add. Mellis unc. jß.

Pingued. Gall. vel Butyr. insulf. unc. j.

Nitri depur. drach. jß M.

Si obstructio non diu duravit & aliqua restitutionis spes est, ante omnia temperandi sunt spasmi, uti in imminuto fluxu monuimus, & hic utilis reperitur pulvis ex Lapid. Cancr. & pulver. March. aa. drachm. j. Antimon. diaph. drach. ß. Nitri gr. xvi. cujus quarta pars pro dosi exhibetur, adjectis, si spasmi impensius urgent, pulveris Castorei gr. iv. Spasmi enim nondum sopitis in pellentibus nulla salus est, illis vero sedatis & commotionibus febrilibus absentibus, licet parce propinare Essent. Succini sine alcali alcoholisatam cum paucissima dosi Ess. croci combinatam. Mallem tamen supra laudatas pilulas ad mentem BECCHERI factas in usum vocare; sunt enim evacuans admodum lene, & perquam accommodum,

C 2

dum,

dum, quod roborando tam intestinorum quam ipsius uteri tonum, ac stimulando ventrem ac intestina sordibus & uterum a stagnante sanguine repurgant, eoque ipso inflammationem & febrem aliaque sæva a recrementis retentis oriunda pathemata optime arcent. Ubi jam præsens inflammatoria febris, præter venæsectionem, stasis est discutienda, cui scopo inservit Mixtura sequens :

℞. Aquæ Chæref.
Card. Ben.
Scord.
Flor. Samb.
Acac.

Aceti destill. aa unc. jß
Lapid. cancr. drachm. jß
Antim. diaph. drachm. ß.
Spirit. Nitr. dulc. gutt. xx.
Dosis sing. bihor. cochlear. ij.

Obs. Opiata quæ ad spasmos abdominis compescendos in usu sunt, lochia potius supprimunt & afflictiones adaugent.

§. XXV.

De uteri purgatione. Octiduo vel quatuordecim diebus præterlapsis, viribusque refocillatis, ad ulteriorem uteri purgationem & ad impediendas molas, infusum hoc per epicrasin laxans & uterinum commendari meretur

℞. Rad. Pimp. alb.
Carlin.
Levist. aa. drachm. vi.
Herb. Marub. alb.
Meliss.
Rorismar.
Serpill. aa Mj.
Flores Salu.
Cham. Rom. aa Mß
Sem. Fœnic. ʒiij.
Cort. Citr. drachm. vi.

Rad.

Rad. Bryon.

Elleb. nigr. aa unc. j.

Rhabarb. orient. unc. ʒ.

Fol. Sen. s. stip. drach. vi.

Agaric. alb. drachm. vj.

Salis Tart. drach. ij.

M. c. gr. m. F. Spec. cum mensura j. aquæ ferventis & Miß. vini albi infundendæ, & singulo mane legitima quantitate hauriend.

§. XXVI.

Si malum a viscerum obstructione chronicum, cura sine legitimo aquarum mineralium vel acidularum vel thermarum temperatorum usu rarius ex voto succedit. Expediit vero medicamentis balsamicis hanc curam adjuvare, & exterius etiam ad viscerum tonum restituendum, ipsumque uterum debilitatum, silente fluxu, roborandum, balneo aquarum subadstringentium v. c. Lauchstadiensium uti.

*De balneis
& aquis mineral.*

Observ. II. In tota hujus morbi curatione, vigilandum est, ne obstetrices & aliæ mulieres illotas medicatrices admoveant manus, pessime enim ineptis suis consiliis ægrotantibus plerumque consulere solent.

§. XXVII.

Fluxus abortivus eandem exposcit medicationem quam nimius. Ubi profusio sanguinis lethalem exitum minatur, & lipothymici affectus superveniunt, exclusio foetus vel molæ pilulis balsamicis Beccheri vel similibus promovenda est, quæ prius solvi & post XII horas repeti possunt, vel si ad manus non sunt, hepar anguillæ. Abortu & secundinis expulsis, mitigatio fluxus tentetur per temperantia, moderantia ac roborantia. Hæmorrhagia sedata, dentur discutientia interna e. g. Mixtura tonico-nervina Stahlî vel Ess. Alex. cum Ess. Millefol. Recursus abortus avertitur, si quies corpori ac animo conceditur, sanguis circa tempus abortus mittitur, & extra graviditatis statum omnia probe observantur, quæ legitimum mensium fluxum promovere possunt.

*Therapia
fluxus abortivi.*

C 3

§. XXVIII.

§. XXVIII.

Casus.

Sub fine tractationis casum de lochiis suppressis jam enumerare libet, ex quo quantum in iis periculum sit patebit: puerpera triginta sex annorum temperamenti sanguinei, ex terrore primo imminutionem, dein suppressionem lochiorum perpeffa est. Huic suppressioni abdominis tumor, dolor, nec non ad dextrum latus supra os pubis tumor, insomnia, non febris accessit. Ad hanc post nonnullas septimanas arcessitus, interne temperantia & infusa resolventia, cum pil. Beccheri propinavi. Externe tumori imposui cataplasmata resolventia & emollientia, conjunctis propter alvum segniorem, clysteribus. His factis, abscessus brevi rupit, & statim circiter tres puris libræ profluxerunt. Vulnus sex hebdomates apertum servavi, & denique post, sufficientem mundificationem, consolidavi, ægrota cum valetudine secunda in gratiam perfecte reducta.

§. XXIX.

Speciminis inauguralis loco, hæc de lochiis tradita mihi sufficere videntur. Nihil igitur restat, quam ut tibi, B. L. quævis fausta apprecemur & nos nostrum laborem benevolentiaæ tuæ commendemus.

PRAENOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO DOMINO,
DOMINO
IOANNI GEORGIO VRBANO

MED. CAND. DIGNISS.
AMICO DILECTISSIMO

S. P. D.

IOANNES GVILIELMVS BAVMER,

PHIL. ET MED. DOCTOR.

Amici officio parum fungerer, nisi de doctorali honore Tibi gratulans, successus conaminibus Tuis felices optarem. Duplex hoc a me exigit ratio, tam, quia lectionibus meis diligenter interfuisti, quam, hospitio proprio nexu Te mecum conjungente. Hic Te talem vitae integritate praeuisti, ut, illaesa veritate, tantum laudis Tibi impertire possem, quantum viro bono debetur. Diutius quidem consortium Tuum optassem, nisi res Tuae domesticae aliud juberent. Lares igitur repententi, ad futuram praxin, propriam opto ac perpetuam fortunam, meque etiam in posterum amicitiae Tuae commendo.

Dabem XI ante Cal. Januar. MDCCL.

Seehrter Freund, ein Vaterland
Verbindet unser Freundschafts-Band,
Dein Fleiß und unverfälschter Sinn
Nimmt nun den guten Lohn dahin.
Man giebet Dir den Doctor-Huth;
So regt sich Deines Freundes Blut,

Und

Und wünschet Dir viel tausend Heil,
Zu einem Eigenthum und Theil.
Eure glücklich! glaub dabey,
Daß meine Freundschaft ewig sey.

Mit diesem wolte dem Herrn Docto-
randen Glück wünschen

Carl Christian Acoluth
Phil. & Med. Cand. Opponens.

Freund, den Hygäa jetzt mit ihrem Lorbeer kränzet
Da Deines Fleißes Frucht um Deine Scheitel glänzet;
So höre hier geneigt, was meine Muse spielt,
Die durch den Mund verräth, was sie im Busen fühlt:
Zueuch hin mit diesem Lohn, den Dir Dein Fleiß gewähret,
Mit Aesculapens Krafft sey Deine Kunst vermehret,
Der Sencken blasses Heer, des todes Mordgesellen,
Solt, scheuch vor Deinem Krank von Dir zurücke prellen!
So wird mein Wunsch erfüllt, so weiß ich Dich beglückt,
Ob uns des Schicksals Macht gleich von einander rückt.

Hiermit hat die Ehre dem Herrn Do-
ctoranden seine Ergebenheit zu be-
zeugen, und sich ein geneigtes Wohl-
wollen auszubitten

Desselben

gehorsamster Diener

C. M. Wieland, aus Schwaben
Phil. & J. U. Studiosus

*

*

*